

Herziening stelsel arbeidsongeschiktheid

In plaats van uit te gaan van de beperkingen van mensen die arbeidsongeschikt zijn verklaard, kijkt de overheid vooral naar de mogelijkheden die zij nog hebben om te werken. Verschillende wetten zijn hiervoor gewijzigd. Ook zijn veel arbeidsongeschikte uitkeringsgerechtigden herkeurd volgens strengere regels.

1 april 2002: Wet verbetering Poortwachter

Door deze wet zijn de [werkgever en de zieke werknemer de eerste 2 ziektejaren volledig verantwoordelijk](#) voor de ziekteverzuimbegeleiding en re-integratie. Dit geldt ook als de ziekte niet door het werk komt, zoals een hernia die ontstaan is door te zwaar sporten. De werkgever moet in deze 2 ziektejaren minimaal 70% van het laatstverdiende loon doorbetalen (en het eerste ziektejaar in elk geval het minimumloon). Als na 2 jaar blijkt dat de werkgever te weinig gedaan heeft voor de re-integratie van de werknemer, krijgt deze een sanctie opgelegd. Zoals 1 jaar langer loon doorbetalen.

1 augustus 2004: stop nieuwe WAZ-uitkeringen

Tot 1 augustus 2004 waren zelfstandigen verplicht verzekerd via de [Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen](#) (WAZ). Als zij arbeidsongeschikt raakten, kregen zij een WAZ-uitkering. Sinds 1 augustus 2004 moeten zelfstandigen zichzelf verzekeren bij een particuliere verzekeraar. Zij hebben geen recht meer op een WAZ-uitkering.

29 december 2005: invoering WIA

Door de invoering van de WIA ([Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen](#)) is het accent verschoven van beperkingen naar mogelijkheden om te werken. Dit betekent dat er vooral gekeken wordt naar wat gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers nog wel kunnen. Bijvoorbeeld een aangepaste functie of via omscholing een heel andere functie. Arbeidsongeschikten die voor 1 januari 2004 ziek zijn geworden, vallen nog wel onder de WAO.

Verschillen WAO en WIA

De grens waarop werknemers gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn, is verhoogd van 15% naar 35%.

Bij de WAO lag de nadruk op arbeidsongeschiktheid, bij de WIA is dit arbeidsgeschiktheid. Voor degenen die gedeeltelijk kunnen werken, loont het om ook daadwerkelijk te gaan werken. Bij de WAO geldt dit niet altijd.

Evaluatie invoering WIA

[Begin 2011 zijn de resultaten van de invoering van de WIA geëvalueerd](#). Sinds

de invoering in 2005 is de instroom van arbeidsongeschikten met 2/3 afgenomen. Dit is meer dan werd geraamd bij de totstandkoming van de WIA. De hervorming van de WAO in de WIA kan daarom als een succes worden beschouwd. Wel ziet het kabinet Rutte-Verhagen de stijging van de instroom in 2010 als aandachtspunt. Deze groei is groter dan verwacht. Mogelijke oorzaken hiervan worden nader onderzocht.

1 januari 2010: Wet Wajong vervangt Wajong

De Wet Werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten ([Wet Wajong](#)) is de opvolger van de Wajong (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten). In de oude Wajong werden jongeren met een beperking al op jonge leeftijd (rond 18 jaar) volledig arbeidsongeschikt verklaard. Zij werden alleen herbeoordeeld als daar aanleiding voor was, bijvoorbeeld als hun gezondheid verbeterde of verslechterde. In de Wet Wajong ligt het accent op het vinden en behouden van een baan. Hiervoor wordt een participatieplan opgesteld. Ook vinden er tussentijdse evaluaties plaats om te kijken of de Wajonger meer of minder kan werken.

Jonggehandicapten die voor 1 januari 2010 een Wajong-uitkering hebben aangevraagd, vallen onder de oude regels.

Een [compleet overzicht van de verschillen tussen de oude en nieuwe Wajong](#) is te vinden op de website van het UWV.

1 februari 2012: Wetsvoorstel 'Wet werken naar vermogen'

Op 1 februari 2012 is een nieuw wetsvoorstel '[Wet werken naar Vermogen](#)' aan de Tweede Kamer aangeboden.